

Memo

Leefomgeving en Mobiliteit

Telefoon (038) 498 2405

Aan De gemeenteraad van Zwolle

Van Paul Guldemon

Ons kenmerk ECL220930_MK01

Datum 4 oktober 2022

Onderwerp Beantwoording n.a.v. het raadsdebat Invoeren
tarief op restafval

Tijdens het debat van 26 september 2022 over de invoering van het tarief op restafval is breedvoerig gesproken over dit onderwerp. Ik heb u toen een aantal toezeggingen gedaan. In dit memo wil ik u informeren over de stand van zaken.

Toezegging 1: In het nieuwe grondstoffenplan gaat verkend worden of het mogelijk is om een systeem in te richten dat gewicht en niet lediging als maatstaf hanteert voor het variabele deel van de afvalstoffenheffing

Deze verkenning is één van de maatregelen die in het nieuwe GGP wordt opgenomen. Input voor het nieuwe GGP waarmee in 2023 wordt begonnen, zijn onder andere gegevens uit de monitoring hoe de kwantiteit en kwaliteit van het restafval en de grondstoffen zich ontwikkelen. Voor een zorgvuldig proces met medeneming van de diverse stakeholders is tijd nodig. Het streven is de raad het nieuwe GGP uiterlijk in Q4 2023 ter besluitvorming voor te leggen.

Toezegging 2: Op verschillende locaties zal bij ondergrondse containers een proef worden gedaan waarbij de mogelijkheid wordt geboden om kleinere zakken (tegen een lager tarief) aan te bieden.

Bij wijze van proef wordt in 2023 op verschillende locaties bij ondergrondse containers de mogelijkheid geboden om kleinere zakken (tegen een lager tarief) aan te bieden. Op dit moment hebben we drie verschillende opties ter overweging: 20 liter, 30 liter en 40 liter. De locaties worden nog geselecteerd. Zoals toegezegd, wordt ook het Talentenplein als mogelijke locatie meegenomen en naar aanleiding van het debat kijken we ook naar een locatie in de binnenstad (als alternatief voor de 80 liter trommels). De gebruikers van de ondergrondse containers van deze locaties worden betrokken bij de uitvoering van deze proef. Wij verwachten de proef uit te voeren op 5 à 10 verschillende locaties.

Gegeven het belang dat uw raad hecht aan de mogelijkheid om kleinere hoeveelheden restafval te kunnen aanbieden, geven we een hoge prioriteit aan deze proef en beginnen we al dit jaar met het uitwerken van de opzet van de proef. De ingangsdatum van de proef hangt onder andere af van levertijden van de benodigde materialen. We gaan op meerdere locaties kleinere inworpopeningen beproeven en wij kiezen ervoor verschillende volumes te beproeven. Dit vraagt een groter budget dan nu in de

Ons kenmerk
Datum

ECL220930_MK01
4 oktober 2022

(concept)begroting 2023 is gereserveerd. Aanvullend budget zal hiervoor nodig zijn. Een uitgewerkt projectvoorstel inclusief financiële paragraaf volgt in Q4 van 2022.

Toezegging 3: De wethouder gaat na of de software die in Rotterdam wordt gebruikt om bijplaatsingen tegen te gaan ook in Zwolle gebruikt kan worden.

Volgens informatie van de gemeente Rotterdam gaat dit om een proef met digitaal schouwen van zwerfafval. Het gaat (nu nog) niet om bijplaatsingen of dumpingen. In twee Rotterdamse wijken wordt zwerfafval digitaal geschouwd. Doel is een algoritme ontwikkelen om zwerfvuil op camerabeelden te herkennen. De proef is vooralsnog bedoeld om software te trainen zodat het zwerfvuil automatisch wordt herkend op de foto. Als de techniek voldoende is ontwikkeld en getest, wil Rotterdam deze techniek toepassen in verschillende gemeentelijke bedrijfswagens en het systeem doorontwikkelen om ook andere vervuiling te herkennen zoals onkruid en bijgeplaatst afval. En op basis daarvan mogelijk te komen tot een efficiëntere inzet van de straatreiniging.

Wij zullen deze proef goed blijven volgen om op basis van de resultaten te beoordelen of het systeem kan worden toegepast in Zwolle.

Overige besproken onderwerpen

Naast bovenstaande toezeggingen zijn meer onderwerpen besproken. Hieronder wil ik op een aantal van deze onderwerpen ingaan.

Afvalpassen voor individuele studenten

VOLT heeft de vraag gesteld wat de kosten zouden zijn om de systemen bij GBLT aan te passen zodat individuele studenten van eenzelfde woning een eigen afvalpas kunnen krijgen. Het betreft woningen waar studenten met elkaar één huishouden delen, net als een gezin met meerdere gezinsleden. Het idee is geopperd om elke individuele student binnen dit gezamenlijke huishouden een eigen afvalpas te geven en de aanbiedingen restafval per pas te registreren. Na afloop van het jaar belast GBLT deze aanbiedingen door via de definitieve aanslag die de hoofdbewoner ontvangt. Op deze aanslag zou dan het aantal aanbiedingen per afvalpas inzichtelijk moeten worden gemaakt. De hoofdbewoner kan indien gewenst de individuele studenten hun 'eigen' restafvalaanbiedingen doorbelasten.

Het huidige beleid is dat per woning (object) één afvalpas wordt verstrekt. Dit geldt zowel voor een- als meerpersoonshuishoudens. De hoofdbewoner ontvangt van het GBLT de aanslag voor de afvalstoffenheffing en bepaalt of en hoe deze kosten worden doorbelast aan de studenten.

GBLT geeft aan dat de bandbreedte van de eenmalige kosten gemoeid met aanpassing van haar systemen ligt tussen € 70.000 en €100.000. Daarnaast moet rekening worden gehouden met structurele beheerkosten die hoger zullen zijn dan nu vanwege de toename van verstrekte passen en daarmee gemoeide mutaties. Zoals in het debat al gesteld, ontraad ik de mogelijkheid om één huishouden meerdere afvalpassen te verstrekken, waarbij de aanbiedingen per afvalpas worden geregistreerd op de definitieve aanslag van de hoofdbewoner. Dit vanwege de financiële aspecten en overige overwegingen die wij hieronder kort benoemen.

Ons kenmerk ECL220930_MK01
Datum 4 oktober 2022

Overige overwegingen die we willen meegeven zijn:

- Het is niet inzichtelijk voor de gemeente welke woningen studentenhuizen of onzelfstandige woningen zijn. Dit betekent dat studenten zich moeten aanmelden en na controle op een lijst worden gezet voor meerdere passen per woning (piepsysteem).
- Het is een generieke oplossing voor een beperkt deel van de huishoudens: die een precedentwerking betekent voor alle meerpersoonshuishoudens. Studenten krijgen een voorkeurspositie ten opzichte van andere woonhuizen. Er zijn wellicht andere woonvormen waar meerdere volwassenen samen wonen. Die zouden vervolgens ook in aanmerking moeten komen voor extra afvalpassen. En ook gezinnen die bestaan uit meerdere personen kunnen vervolgens aanspraak maken op extra afvalpassen
- Een studentenhuus is in deze niet (wezenlijk) anders dan een gezin waar je met elkaar afspraken maakt over energie- en waterverbruik en afvalscheiding. De kosten voor energie- en waterverbruik in een gezamenlijke studentenwoning worden (waarschijnlijk) ook niet per student geregistreerd maar hoofdelijk omgeslagen. Waarom zou dat dan wel voor afval noodzakelijk zijn?
- Een studentenhuus of onzelfstandige woonruimte heeft vaak een gezamenlijke keuken waar niet iedereen zijn eigen afvalzak vult en wegbrengt, maar waar gezamenlijk een restafvalzak wordt gevuld. Om het te laten werken, dienen de bewoners dan ook hun eigen afval op te sparen.
- Ook is niet bekend hoe breed de behoefte is bij de studenten voor de geopperde werkwijze. Het risico bestaat dat een systeem wordt ontwikkeld voor een klein deel van de studentenwoningen dat daarvoor in aanmerking komt.

Een oplossing is dat de studentenwoning wordt opgesplitst in individuele wooneenheden met een eigen adres die afvalstoffenheffingsplichtig zijn. Dan betalen ze per kamer een vast tarief voor eenpersoonshuishoudens en krijgen zij hun eigen afvalpas voor het aantal aanbiedingen restafval. Dit zal vermoedelijk aanzienlijk duurder zijn voor de studenten.

Een andere oplossing is te investeren in extra voorlichting voor deze studentenwoningen om waar nodig en gewenst in te zetten om het gewenste goede afvalscheidingsgedrag te bevorderen.

Verhouding vaste deel afvalstoffenheffing EPH en MPH

In het debat is ook uitvoerig stil gestaan bij de vraag of (nog) sprake is van een redelijke verhouding in het vaste bedrag voor eenpersoonshuishoudens (EPH) en meerpersoonshuishoudens (MPH). Zoals ik heb aangegeven in het debat, is die het gevolg van eerder vastgestelde uitgangspunten over de verdeling van de (vaste) kosten van ons inzamelsysteem over alle huishoudens en het (gelijke) serviceniveau naar alle huishoudens. Indien uw raad daar behoefte aan heeft, zou als maatregel in het nieuwe GGP verkend kunnen worden in hoeverre de eerder gekozen uitgangspunten nog wenselijk en passend zijn.

Ons kenmerk ECL220930_MK01
Datum 4 oktober 2022

Communicatie met diverse organisaties

Met vertegenwoordigers van de Seniorenraad, studenten (SOOZ), Participatieraad en Milieuraad zijn of worden op korte termijn afspraken gemaakt om met de wethouder en verantwoordelijk beleidsambtenaar van gedachten te wisselen over het afvaldossier. Indien de raad hier prijs op stelt, kan het college een antwoord verzorgen op de brieven die deze organisaties en individuele inwoners naar de raad hebben gestuurd.

Monitoring

In 2023 wordt net als nu structureel gemonitord hoe de kwantiteit en kwaliteit van het restafval en de grondstoffen zich ontwikkelen. Het jaar 2022 geldt als de 0-meting. De rapportage hierover wordt opgeleverd eind Q1/begin Q2 2023. In 2023 intensiveren wij de monitoring om de effecten van het tarief op restafval nauwlettend te kunnen volgen. Onderdeel hiervan is ook -net als nu- het monitoren van het aantal bijplaatsingen en dumpingen. Ervaringen in andere gemeenten laten zien dat na invoering van een tarief op restafval het aantal bijplaatsingen of dumpingen tijdelijk toeneemt en daarna weer afneemt. Ook na 2023 gaan wij door met intensieve monitoring van de bijplaatsingen en het uitvoeren van interventies. Vanaf Q1 2023 wordt ieder kwartaal een speciale monitorrapportage opgeleverd. Dit zal circa twee maanden na afloop van een kwartaal zijn.

In de kwartaalmonitoring 2023 wordt gerapporteerd over:

- Hoeveelheid aangeboden fijn huishoudelijk restafval (doel: 100 kilo per inwoner per jaar)
- Hoeveelheid aangeboden grof huishoudelijk restafval, via de brengvoorziening (MBS), haalvoorziening (service gha) en aanbod GRIP-wagen
- Hoeveelheid aangeboden grof tuinafval via, en aantal aanvragen van, de tuinzak (2x p.j.)
- Hoeveelheid aangeboden grondstoffen (gft, pmd, en opk) per inwoner per jaar
- Kwaliteit van de aangeboden grondstoffen (m.n. gft en pmd) per inwoner per jaar
- Hoeveelheid aangeboden luiers en incontinentiemateriaal per inwoner per jaar, inclusief het aantal aan de verzamelcontainers gekoppelde passen
- Hoeveelheid bijplaatsingen en illegale dumpingen